PROIECT DIDACTIC INTEGRAT

"Epoca Medievală - Evenimente, personalităţi, locuri istorice"

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială „Constantin Brâncoveanu" Rm. Sărat
PROPUNĂTOR : Prof. înv. primar CERNEA LUCIA
CLASA : A IV-A
ARIA CURRICULARĂ: Om și societate
DISCIPLINA: Istorie
UNITATEA TEMATICĂ: " Epoca Medievală - Evenimente, personalităţi, locuri istorice"
FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată
SUBIECTUL LECȚIEI: ***Moldova în vremea lui Stefan cel Mare***
TIPUL LECȚIEI: Predare- învăţare
DISCIPLINE IMPLICATE ÎN LECȚIE: Istorie

Matematică și explorarea mediului

Limba şi literatura română

Muzică și mișcare

Educaţie civică

COMPETENTE GENERALE:

1. Localizarea în timp și în spațiu a evenimentelor istorice studiate

2. Explorarea surselor relevante pentru a înțelege fapte și evenimente din trecut și din prezent

3. Utilizarea termenilor istorici în diferite situații de comunicare

4. Formarea imaginii pozitive despre sine și despre ceilalți

COMPETENȚE SPECIFICE:

1. ISTORIE

1.2. Localizarea în spațiu a evenimentelor istorice

2.1. Identificarea de surse istorice utilizând o varietate de instrumente, inclusiv tehnologiile de informare și comunicare

2.2. Aplicarea unor procedee simple de analiză a surselor pentru a identifica informații variate despre trecut

3.2. Utilizarea corectă a termenilor istorici accesibili în situații de comunicare orală și scrisă

2.COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

2.1. Descrierea unui personaj dintr-o carte/ dintr-un film /a unui personaj imaginar urmărind un set de repere

3.3. Extragerea dintr-un text a unor elemente semnificative pentru a susţine o opinie referitoare la mesajul citit

3.***MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI***

1.6 Utilizarea unor denumiri și simboluri matematice în rezolvarea unor sarcini;

4. MUZICĂ ȘI MIȘCARE

3.1. Manifestarea unor reacţii, emoţii, sentimente sugerate de fragmente muzicale;

5. EDUCAŢIE CIVICĂ

1.2. Identificarea unor elemente relevante pentru apartenența la diferite comunități (locală, națională, europeană);

OBIECTIVE OPERAŢIONALE

- O1: să identifice contextul istoric european în care îşi începe domnia Ştefan cel Mare;
- O2: să localizeze în timp şi spaţiu evenimentele istorice din Moldova în vremea lui Ştefan cel Mare;.
- O3: să utilizeze informaţii din surse istorice pentru prezentarea personalităţii lui Ştefan cel Mare;
- O4: să relateze despre evenimentele istorice studiate, pe baza unui plan simplu de idei şi folosind termeni de specialitate;
- O5: să localizeze pe harta istorică teritoriul Moldovei, așezarea unor cetăți importante și locul de desfăşurare a unor bătălii;
- O6: să argumenteze importanţa domniei lui Ştefan cel Mare pentru istoria neamului nostru;

Resurse:

I. Metodologice

Strategii didactice:
a) Metode şi procedee : conversaţia, învăţarea prin descoperire, exercițiul, explicaţia, jocul didactic, povestirea, problematizarea;

b) Mijloace de învăţământ : portretul lui Ştefan cel Mare, hărţi istorice, imagini în Power Point, CD cu secvenţe din filmul „Ştefan cel Mare, Vaslui-1475”, fişe de lucru, „Legende despre copilărie”, „Legenda zidirii Mănăstirii Putna”, laptop, videoproiector, auxiliare;

c) *Forme de organizare :* frontală, individuală, pe grupe.

II. Temporale 45 minute
III.Umane 31 elevi

IV.Bibliografice:

a. ***ştiinţifice:***

Elena Ene, Georgeta Smeu Rea, Silvia Bărbuleanu, Gloria Ceacalopol, *Metodica predării istoriei*, E.D.P., Bucureşti, 1988;

Leoveanu Relu , Pasăre Natalia, *Proiectarea lectiilor de istoria romanilor in invatamantul primar*, Editura “Grigore Tăbăcaru”, Bacău, 2000;

Piţilă Teodora, Mihailescu Cleopatra, *Manual de istorie - clasa a IV-a*, Editura Aramis, Bucuresti, 2016;

- ***oficiale:***

*** Programa școlară pentru disciplina *ISTORIE* - Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educaţiei naţionale nr. 5003 /02.12.2014
www.didactic.ro

SCENARIU DIDACTIC

Evenimentul didactic	***Ob. op.***	***Conţinutul stiinţific***	***Strategii didactice***		***Evaluare***
			Metode și mijoace	***Forme de organizare***	
1.*Moment organizatoric*		Voi asigura un climat educaţional favorabil desfăşurării lecţiei în parametri optimi. Pregătesc materialul didactic necesar bunei desfăşurări a lectiei de istorie.	Conversația	Frontală	Observarea comportamentului elevilor
2.*Verificarea cunoştinţelor anterioare ale elevilor*		- Ce lecţie aţi avut de pregătit pentru astăzi la ora de istorie ? Pentru a vedea cât de bine aţi învăţat lecţia despre Vlad Ţepeş, dar si despre Mircea cel Bătrân şi Iancu de Hunedoara, vom juca un joc care se numeşte : ” ***Cine stie, câştigă!”*** ➢ Jocul se va desfăsura ca o întrecere intre echipe. Am pregatit jetoane cu enunturi lacunare. Fiecare echipă va extrage câte 4 jetoane şi va completa cu răspunsul corect. Pentru fiecare răspuns corect, echipa primeşte un punct. Câstigă echipa care va răspunde corect la cât mai multe întrebări. (**ANEXA 1)** ➢ Voi sunteti împărţiţi în 5 grupe şi veti rămane astfel grupati şi pentru ora de matematică. Le explic semnificația termenilor istorici ***(plăiesi, răzeși, străjeri,***	Conversaţia Jocul didactic Exerciţiul	Frontală Individuală Individuală	Evaluare orală Aprecieri

		vrânceni, pârcălabi) 1. ECHIPA PLĂIESILOR 2. ECHIPA RĂZESILOR 3. ECHIPA STRĂJERILOR 4. ECHIPA VRÂNCENILOR **5.** ECHIPA PÂRCĂLABILOR			verbale
3. Captarea atenţiei	O3	➢ Captarea atenţiei se face printr-o ghicitoare: **Zice-se c-a fost sub soare** **Un domn mic, dar numit „Mare”** **Când pe turci îi învingea,** **Mănăstire construia.** **(***Ştefan cel Mare)* Le voi povesti pe scurt ce spun legendele despre copilăria lui Ştefan cel Mare**.** Le voi arăta portretul lui Stefan cel Mare.	Conversația	Frontală	Observarea sistematica Evaluare orala
4. Anunţarea temei şi a obiectivelor	O4	Anunţ titlul lecţiei „**Moldova în vremea lui Ştefan cel Mare**”. Notez titlul lecţiei pe tablă. **În această oră vom afla despre:** 1. Începutul domniei; 2. Organizarea ţării; 3. Luptele pentru apărarea ţării; 4.Sfârşitul şi importanţa domniei lui Ştefan cel Mare	Expunerea	Frontală	Observarea comportamentului elevilor
5. Dirijarea învăţării		➢ Solicit elevii să isi amintească lecturi citite sau studiate în clasă care amintesc despre marele domnitor Stefan cel Mare.	Conversația Imagine PPT	Individuală	Evaluare

	O5 O1	Răspunsuri așteptate: *Stefan cel Mare si Vrancioaia, Muma lui Stefan cel Mare, Stejarul din Borzesti, Daniil Sihastrul.* ➢ Orientez atenţia elevilor asupra unei hărţi care prezintă Moldova în timpul domniei lui Ştefan cel Mare. Le explic elevilor că teritoriul Moldovei era mult mai vast, cuprinzând şi cele două provincii, Basarabia şi Bucovina. - Ce ştiţi despre formarea Moldovei ca stat? - De unde vine numele **Moldova**? ➢ Voi prezenta pe scurt situația din Europa în secolul al XV-lea şi începutul domniei. Se notează pe tablă şi în caiete prima parte a schemei.**(ANEXA 2) - Începutul domniei** ➢ Pentru a realiza integrarea notiunilor de matematica in ora de istorie, voi solicita pe rând, 3 elevi, care vor avea urmatoarele sarcini: 1) să scrie anii de domnie ai lui Stefan cel Mare cu cifre romane; 2) să scrie cu cifre romane câti ani a domnit voievodul; 3) să efectueze operatia de scădere si să scrie, cu cifre romane, câţi ani au trecut de la moartea domnitorului;	Exercitiul Conversația Învățarea prin descoperire Exercitiul	Frontală Frontală Frontală Individuală În perechi	Observarea sistematica Observarea sistematică a elevilor Observarea sistematică a elevilor

	O3 O4	***Învățarea prin descoperire** ➢ Voi prezenta elevilor un material PPS, care va completa informaţiile despre viaţa şi activitatea domnitorului (începutul domniei, organizarea țarii, scene din lupte, ctitorii, cetatea de scaun). - Unul dintre „plăieşii lui Ştefan” să ne prezinte cum a organizat ţara Ştefan cel Mare. ➢ **Se notează pe tablă şi în caiete a doua parte a schemei. (Organizarea tării)** - Unul dintre „răzeşii lui Ştefan” să ne prezinte luptele purtate pentru apărarea ţării - **se notează pe tablă şi în caiete a treia parte a schemei . (Luptele pentru apărarea tarii)** ➢ Voi prezenta câteva secvenţe din filmul „Ştefan cel Mare, Vaslui-1475”- reprezentând tacticile de luptă folosite în lupta de la Vaslui- *tactica hărtuirii* şi *tactica pârjolirii ,* precum şi discursul lui Stefan cel Mare. ➢ Patru vrânceni localizează pe hartă localităţile unde s-au dat cele trei bătălii. Căutaţi-le şi voi pe harta din manual! ➢ **Elevii notează pe caiete şi tacticile de luptă folosite de Stefan de Mare.** ➢ Unul dintre„străjerii lui Ştefan” şi să ne spună cum s-a sfârşit domnia şi pentru ce a rămas în memoria poporului român. ➢ **Se notează pe tablă şi în caiete ultima parte a schemei.(Însemnătatea domniei)** **Se va localiza pe hartă Mănăstirea Putna.** Voi povesti elevilor **„Legenda zidirii Mănăstirii Putna”**	Expunerea Învățarea prin descoperire	Individuală Frontală În perechi	Observarea sistematică a elevilor

	O6 O3	**(ANEXA 3) .** ➢ Se deschid manualele la pagina 8 si elevii vizualizează imagini cu mănăstirile ctitorite de voievod. ***Învățarea prin descoperire folosind documentele istorice** **ECHIPA PLĂIESILOR** Citiți cu atenție textul și deduceți calitățile sufletești ale lui Ștefan cel Mare: „Într-însul găsise poporul românesc cea mai curată și mai deplină icoană a sufletului său: cinstit și harnic, răbdător fără să uite și viteaz fără cruzime, strașnic în mânie și senin în iertare, răspicat și cu măsură în grai, gospodar și iubitor al lucrurilor frumoase fără nici o trufie în faptele sale...” **(N.Iorga)** **ECHIPA RĂZESILOR** Citiți cu atenție textul și deduceți calitățile fizice ale lui Ștefan cel Mare: „Ștefan cel Mare și Sfânt a fost cel mai mare domnitor din câți au avut Țările Române. El era mic de statură, dar bine făcut și robust. La războaie era meșter ca nimeni altul și era acolo unde era primejdia cea mai mare. Dacă pe timp de război era cel mai mare general, atunci pe timp de pace era cel mai bun gospodar.” **ECHIPA STRĂJERILOR** Citiți textul și argumentați de ce a fost numit și Sfânt domnitorul Ștefan cel Mare: „Ștefan Vodă este Sfânt pentru faptele sale cele mari, pentru	Învățarea prin descoperire	În perechi	Observarea sistematică a elevilor

		smerenia, dreptatea și credința sa... A fost un părinte îndurător dorind fericirea tuturor, însuflețit de credința în Dumnezeu întru toate căile sale, vrednic de dragostea și cinstea tuturor. Deci pentru aceasta l-a numit sfânt.” **(Episcopul Anastasie al Râmnicului)** **ECHIPA VRÂNCENILOR** Scrieti o idee pe marginea acestui citat: „Cea mai mare personalitate politică și militară pe care au dat-o românii în istoria lor” **(Petre Țuțea)** **ECHIPA PÂRCĂLABILOR** Scrieti o idee pe marginea acestui citat: „Nu veți mai da unu' ca ăsta chiar dacă mai trăiți încă un milion de ani” **(Carol I)** ***Învățarea prin descoperire folosind axa cronologică** Plasați pe axa timpului anii de domnie ai lui Ștefan cel Mare și bătăliile purtate pentru apărarea Moldovei.			
6.Obţinerea performanţei	O6	**Evaluare formativă** Fiecare grupă primeşte o fişă având ca sarcină să completeze corespunzător un text lacunar folosind cuvintele potrivite. **(ANEXA 4)** Propun elevilor un fragment din monologul lui Ștefan cel Mare din drama „Apus de soare” de Barbu Delavrancea. -Ce mesaj ne transmite Ștefan cel Mare? Elevii vor audia apoi cântecul **„Cântecul lui Ştefan cel**	Explicaţia Fişe de lucru Material PPT Videoproiector	Individuală	Observarea sistematică Autoevaluare

		Mare”.	Exerciţiul		a
7. Încheierea activităţii	O6	***Joc „Microfonul magic”** Prezintă elevilor expresiile și le cere să completeze pe baza lecției Elevii transmit microfonul unul altuia concluzionând: *-Gândul pe care-l iau cu mine acasă...* *-Am înțeles că....* *-M-a impresionat...* *-Am admirat ...* *-Aș vrea...* *-N-am înțeles...* *-Îmi propun..* Se fac aprecieri asupra modului de desfăşurare a activităţii. <u>Tema pentru acasă:</u> Se cere elevilor să caute informaţii despre una din mănăstirile sau bisericile ctitorite de Ştefan cel Mare şi să realizeze o compunere cu titlul *„L-am cunoscut pe Ştefan cel Mare”.*	Material PPT Videoproiector Conversaţia	Frontală	Aprecieri verbale